

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.Я.
ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА ЕКОЛОГІЧНА ЛІГА

УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ
ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

ДУ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЛАБОРАТОРНИЙ ЦЕНТР
МОЗ УКРАЇНИ»

**Матеріали XXIII Всеукраїнської науково-практичної конференції з
міжнародною участю**

«ДОВКІЛЛЯ І ЗДОРОВ'Я»

(25–27 квітня 2024 року)

присвяченій 170-ій річниці з дня народження І.Я. Горбачевського

Тернопіль

ТНМУ

2024

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.Я.
ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА ЕКОЛОГІЧНА ЛІГА УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЇ ТА
ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ
АДМІНІСТРАЦІЇ

ДУ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЛАБОРАТОРНИЙ ЦЕНТР
МОЗ УКРАЇНИ»

**Матеріали XXIII Всеукраїнської науково-практичної конференції з
міжнародною участю**

«ДОВКІЛЛЯ І ЗДОРОВ'Я»

(25–27 квітня 2024 року)

присвяченій 170-річниці з дня народження І.Я. Горбачевського

За редакцією заслуженого діяча науки і техніки України, почесного академіка
НАПН України, професора С. Н. Вадзюка

Тернопіль

ТНМУ

2024

Збірник матеріалів XXIII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченій 170-ій річниці з дня народження І.Я. Горбачевського, за редакцією проф. Вадзюка С. Н. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2024. – 114 с.

Відповідальність за представлені результати досліджень несуть автори тез.

ГІГІЄНИЧНА ОЦІНКА РИЗИКУ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ ВПЛИВУ ДОВКІЛЛЯ

УДК 546.28:613.31

МАГНІЙ ЯК ЕСЕНЦІЙНИЙ МІКРОНУТРИЄНТ

Бабієнко В.В., Мокієнко А.В.¹

Одеський національний медичний університет

¹Національний університет «Острозька академія»

E-mail: mokienkoav56@gmail.com ; v_babienko@ukr.net

Вступ. Незважаючи на загально визнану важливість магнію, його вміст у пацієнтів та здорових осіб не контролюється, тому визнано необхідним аналіз даних літератури щодо есенційності цього мікронутрієнту.

Мета роботи. Обґрунтування необхідності вивчення магнію як есенційного мікронутрієнту.

Матеріали і методи. Бібліометричні, аналітичні.

Результати досліджень. За останні 30 років переконливо доведено, що хронічний дефіцит магнію пов'язаний із багатьма серйозними захворюваннями (діабет, остеопороз, серцево-судинні захворювання, рак та неврологічні розлади). Субклінічний чи хронічний дефіцит магнію часто недооцінюють, оскільки він є ознакою зниження рівня магнію у клітинах і кістках, а не у позаклітинному магнії. Рівні магнію слід регулярно вимірювати загалом у людей з ризиком хронічної гіпомагніємії, діагностика та лікування якої цілком доступні. Від дефіциту магнію частіше страждають спортсмени, літні люди, пацієнти із діабетом 2 типу, алкоголіки, люди, які отримують лікування певними фармпрепаратами. Результати власних досліджень дозволили встановити, що станом на 2021 рік (тобто до війни) особи працездатного віку отримували третину від рекомендованої норми магнію. Аналіз даних літератури дозволив узагальнити 9 основних ознак магнієвого дефіциту, які нами суттєво розширено до 25 ознак, розроблено Google-форму анкети для різних категорій населення.

Висновок. Слід визнати необхідними визначення та корекцію магнієвого дефіциту із включенням цієї складової у програми медичної, фізичної та психологічної реабілітації осіб, постраждалих під час війни.

УДК 613.32:546.185:612.015.11:546.48'131]-092.9

**ВПЛИВ КАДМІЮ ХЛОРИДУ НА ПОКАЗНИКИ ПЕРЕКИСНОГО
ОКИСНЕННЯ ЛІПІДІВ У ПІДДОСЛІДНИХ ЩУРІВ НА ТЛІ
СПОЖИВАННЯ ПИТНОЇ ВОДИ З ФОСФАТАМИ**

Бандрівська Ю.Б.

*Тернопільський національний медичний університет
імені І. Я. Горбачевського МОЗ України*

Актуальність. Проблема забруднення поверхневих водойм, викликана діяльністю людини, є однією з найгостріших екологічних проблем нашого часу. Основними джерелами антропогенного надходження шкідливих для здоров'я людини хімічних елементів у природні водні об'єкти є господарсько-побутові та промислові стічні води і сільськогосподарська діяльність, які дуже часто містять фосфати та різні важкі металів, наприклад кадмій або свинець. Тому **метою дослідження** було провести оцінку показників перекисного окиснення ліпідів (ПОЛ) під дією кадмію хлориду на тлі споживання питної води з різним концентраціями фосфатів.

Матеріали і методи. Дослідження проводилося впродовж 30 днів на 36 білих безпородних щурах-самцях масою 180-200 г, поділених на шість груп. Контрольна група споживала воду з міського водогону. Тварини п'яти дослідних груп – воду з добавкою монофосфату натрію в дозах 0,01; 0,1; 1,0; 10,0; 100,0 мг/дм³ у перерахунку на елементарний фосфор. Починаючи з 25-го дня експерименту протягом наступних п'яти днів щурам вводили внутрішньошлунково кадмію хлорид в дозі 1/20 від ГДК, а контрольній групі – водний розчин у тій же кількості. В гомогенаті печінки визначали активність ТБК активних продуктів (ТБК-АП)

ГІГІЄНИЧНА ОЦІНКА РИЗИКУ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ ВПЛИВУ ДОВКІЛЛЯ

- Бабієнко В.В., Мокієнко А.В.
МАГНІЙ ЯК ЕСЕНЦІЙНИЙ МІКРОНУТРИЄНТ.....38
- Бандрівська Ю.Б.
ВПЛИВ КАДМІЮ ХЛОРИДУ НА ПОКАЗНИКИ ПЕРЕКИСНОГО ОКИСНЕННЯ
ЛІПІДІВ У ПІДДОСЛІДНИХ ЩУРІВ
НА ТЛІ СПОЖИВАННЯ ПИТНОЇ ВОДИ З ФОСФАТАМИ.....39
- Бицюра Л.О., Котляренко Л.Т., Погорєлова О.М., Бондар О.Б.
ВПЛИВ ДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ НА ДОВКІЛЛЯ
ТА ЙОГО НАСЛІДКИ.....40
- Бицюра Л.О., Котляренко Л.Т., Януш Л.Т., Олексієвець К.О., Форись Д.В.,
Погорєлова О.М., Гуменюк Ю.В.
ЕКОЛОГО-СОЦІАЛЬНІ НАСЛІДКИ ПАНДЕМІЇ COVID – 19 ТА ВІЙНИ В
УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ.....41
- Бицюра Л. О., Лотоцька О.В.
КЛІМАТИЧНА ПОЛІТИКА ТА ПРАВА ЛЮДИНИ.....42
- Валькевич Д.В., Бабієнко В.В., Мокієнко А.В.
ЩОДО НЕОБХІДНОСТІ ПОЛІПШЕННЯ СТАНУ
ВОДОПОСТАЧАННЯ СІЛЬСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ.....44
- Вергелес Т.М., Сергета І.В.
ГІГІЄНИЧНА ОЦІНКА ПРОВІДНИХ КОРЕЛЯТ АДАПТАЦІЙНИХ
МОЖЛИВОСТЕЙ ОРГАНІЗМУ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ЗА УМОВ
ЗАПРОВАДЖЕННЯ ON-LINE ТА OFF-LINE ФОРМАТІВ
НАВЧАННЯ.....45
- Гук М.Т.
ДЕЯКІ ЕПІДЕМІОЛОГІЧНІ ТА КЛІНІЧНІ АСПЕКТИ
COVID-19 У МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ТЕРНОПІЛЬЩИНИ.....46
- Данчишин М.В., Лотоцька О.В., Крицька Г.А., Сопель О.М., Мельник Н.А.,
Флекей Н.В., Смачило О.М., Пашко К.О., Федорів О.Є., Копач О.Є.
ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ НІТРАТІВ НА ОКРЕМІ ПОКАЗНИКИ
БІЛКОВОГО ОБМІНУ В ОРГАНІЗМІ ЩУРІВ
ЗА УМОВ НАДХОДЖЕННЯ ЇХ З ПИТНОЮ ВОДОЮ.....48
- Слізарова О.Т., Гозак С.В., Станкевич Т.В., Парац А.М.